

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Stronmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65.
podružnica uprave: Kocencova ulica 2, telefon št. 180. — JESENICE: Ob hotelu 301.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ANGLIJA ZA KOMPROMIS?

Poostritev sankcij bo najbrže odgodena — Eden ne bo več nastopal iniciativno, marveč bo skušal najti kompromisno rešitev

London, 17. januarja. r. »Daily Telegraph« obširno piše o večerajšnji seji vlade in zadržuje, da Anglija še vedno želi kompromisno rešitev abesinskega problema. Zato bo glavna naloga zunanjega ministra Edena v Ženevi, iskati takšen sporazum. Glede poostritve sankcij je angleška vlada sklenila počakati, da se bo videlo, kakšno stališče zavzemajo v tem vprašanju prizadete države, zlasti Amerika, Rusija, Angleški delegat se v nobenem primeru ne bo iz lastne iniciative zavzemal za poostritve sankcij proti Italiji. Najbrže se bo našel izhod na ta način, da bo odbor osemnajstice izvolil ožji odbor, kateremu bo poveril nalogo, da se enkrat podrobno prouči vprašanje petrolejskih sankcij, s čimer bo stvar avtomatično za nekaj časa odgodena.

Sklepi večerajšnje seje angleške vlade pomenijo po informacijah lista, da je v vladi zmogla ona struja, ki je proti poostritvi sankcij na eni strani zaradi tega, ker se ta ukrep ne bi mogel dosledno izvajati, na drugi strani pa, ker se boji, da bi to moglo izzvati vojne zapetljivaje. O tem je v teku zad-

njih 14 dni ponovno razpravljati poseben ministrski odbor. Vse kaže, da je zmogla skupina ministrskega predsednika Baldwin, ki se želi izogniti vsemu, kar bi moglo položaj v Evropi še poostriti.

To zadrževanje poučenih krogov je zunanji minister Eden razvil pred ministrskim svetom sledeče glavne smerice, katerih se bo držal o priliki razprav v Ženevi:

Angleška vlada ostane pred vsem zvesta kolektivnemu načelu izvajanja sankcij. Če bi države, ki so zastopane v Ženevi, pokazale, da so naklonjene izvajanju prepovedi izvoza petroleja, bi Anglija smatrala, da je ta pot mogoča samo tedaj, ako bi posebni odbor strokovnjakov dokazal, da bi bila ta mera učinkovita. V negativnem primeru bi prepoved izvoza petroleja v Italijo bila bolj škodljiva nego koristna. Razen tega bo Anglija vobče vztrajala pri ideji, da mora konec spora med Italijo in Abesinijo biti uspeh za Društvo narodov, vendar pa ne tudi za Abesinijo. Kar se tiče položaja na Sredozemskem morju, je Eden izključil možnost

umika nekaterih angleških ladij za primer, če bi prišlo do prepovedi izvoza petroleja.

Pariško mnenje

Pariz, 17. januarja. o. Današnji pariški jutranjki se obširno bavijo z bžajočim se sestankom v Ženevi. Prevladuje mnenje, da na tem sestanku ne bo prišlo do končnega sklepa glede prepovedi izvoza petroleja. »Petit Parisien« ugotavlja, da ni od začetka decembra do danes nastopil nikak nov moment in da ameriški kongres še ni izrekel poslednje besede. List je prepričan, da bo prepoved izvoza petroleja odgodena.

Matine prav, med drugim: Ne zdi se nam verjetno, da bi takoj prišlo do razprave o prepovedi izvoza petroleja, ker ni mogoče sprejeti nikakega dejanskega sklepa, dokler ni znano definitivno stališče Amerike.

V ostalem so tukišnji politični krogi z zadovoljstvom sprejeli sklep angleške vlade o odlogu petrolejskih sankcij, ker bi tak sklep proti Italiji gotovo na privedel do zaželenega cilja, odnosno do likvidacije vzhodno-afriškega spora. Anglija se za petrolejske sankcije ni mogla odločiti, ker se še ni prepričala, da so nujno potrebne.

dane. Ljudje se ravna strogo po predpisih. Ta okolnost pojasnjuje deloma, zakaj italijanski napadi ne rode uspeha, ki ga Italijani pričakujejo.

Cesar se odpravlja na fronto

London, 17. januarja. b. Reiterjev urad poroča iz Desija, da je negus vrnil mladega princa Makonena, ki je bil z njim v glavnem stanu v Desiju, z letalom v prestolnico. Poučeni krogi smatrajo to za dokaz, da namerava sedaj cesar čim prej odstopiti na fronto v Tigri.

Abesinci lepo ravnaajo z italijanskimi ujetniki

Berlin, 17. januarja. AA. DNB poroča iz Addis Abebe: Italijanski ujetniki v Desiju so izjavili, da so doživeli lep sprejem, kakršnega niso pričakovali.

Obsodba po zakonu o zaščiti države

Beograd, 17. januarja. AA. Državno sodišče je 16. januarja t. l. pod št. 36/35 obsodilo Manjaka Ivana Antunova, krošnjarja iz vasi Kosute, srez Sinj, zaradi dejanja iz čl. 1 toč. 2 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, in po čl. 2 oziroma čl. 1 istega zakona na robu leto dni in na izgubo častnih pravic za leto dni. Pri odmeri kazni je pri Manjaku upoštevalo med drugim tudi njegov kes in to, da se je iz lastnega nagiba vrnil v državo.

Premeščenje pri finančni kontroli

Beograd, 17. januarja. AA. Da se prepreči premeščenje v teku vsega leta, zlasti v zimskih mesecih, je oddelek za finančno kontrolo finančnega ministristva odredil, da bo v bodoče to je od začetka prihodnjega proračunskega leta načelno premeščenje nameščenice finančne kontrole samo meseca aprila in septembra vsakega leta. Drugače se bodo po premeščitvi vršile le v neobhodno potrebnih in nujnih primerih, kjer gre za službeno potrebo.

Ubogi porotniki

Pariz, 16. januarja. b. Proces o aferi Staviska se priključuje svojem koncu. Posvetovanja se bodo zaključila v četrtek ali v petek. Porotnikom ne bo postavljeno nič manj kot 1936 vprašanj.

Upor Abesincev v Godžamu

Asmara, 17. januarja. r. Ze nekaj časa se širijo vesti, da je nastal v deželi Godžam upor proti centralni abesinski vladi. Doslej se je govorilo o izoliranih uporih v posameznih krajih, po najnovejših vesteh pa se je upor razširil na vso deželo. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno, ker je zvedelo, da je bil pokojni ras Hailu zastrupljen in da ni umrl naravne smrti, kakor se prvotno trdilo. Po pripovedovanju abesinskih beguncev je prišlo med vladnimi četami in uporniki pri Delra Markosu že do hudega spopada. Zmagali so baje uporniki. Vlade čete so se razbežale. Cesar je zaradi tega odposlal v Godžam takoj močnejše oddelke svoje vojske, da zadušijo upor. Zadržujejo nadalje, da se je tudi večina civilnega prebivalstva priključila upornikom, ki so v ostalem dobro oboroženi. Italijanske oblasti spremljajo seveda z

velikim zanimanjem dogodke v uporniški deželi, ker upajo, da bodo abesinske sile na severnem bojišču zaradi tega znatno oslabiljene. Centralna vlada je baje odredila tudi aretacijo najstarejšega sina pokojnega rasa Hailuja, ki se sedaj nahaja, kakor vse kaže, v zaporih v Addis Abebi. Za guvernerja v Godžamu je bil imenovan njegov mlajši brat. Kakor pa se je izvedelo, sta bila med seboj v stikih po tajnih slihi. Guverner je bil nekaj časa zvest cesarju, sedaj pa se namerava baje tudi on upreti. Pariz, 17. januarja. AA. Havasov poseben vojni dopisnik javlja s severna fronte: Trdi se, da je abesinskemu cesarju uspelo prijeti sina rasa Hailuja in brata Taklena Menota, ki vodi upor v provinci Godžam. Vključuje temu pa se trdi, da abesinskim četam še ni uspelo zadušiti upor v Godžamu. Iz Addis Abebe stalno pošilja ojačenja.

Angleški list

o italijanski civilizaciji

Jugoslovenci so v Italiji oropani najosnovnejših pravic in morajo v Abesiniji umirati za italijansko stvar

London, 17. januarja. r. Veliki angleški list »Daily Herald« objavlja daljši članek, v katerem se bavi s položajem jugoslovenske narodne manjšine pod Italijo in piše med drugim:

V Italiji živi 600.000 Jugoslovenov, od katerih je 400.000 Slovencev in 200.000 Hrvatov. Naseljeni so po večini na bivšem avstroogrskem ozemlju vzdolž meje in ob severni jadranski obali. Ti kraji so bili leta 1919 poklonjeni Italiji, samo za to, da bi se zadovoljile njene ekspanzivne težnje. Ko je prišel l. 1922 na oblast fašizem, je nastal za to ogromno narodno manjšino v Italiji pravi pek. Sedaj pošiljajo te ljudi v Abesinijo, da tam umirajo za Italijo, čeprav so vse njihove simpatije na strani Abesincev. Ti ljudje predobro vedo, kaj pomeni »italijanska civilizacija«. Ta »civilizacija« je imela za posledico, da so jim zaprli vse šole ter razpustili vse kulturne, gospodarske in celo sportne organizacije, v duhu te »civilizacije« ne smejo več niti v cerkvi slišati svoje materinske besede, marveč morajo poslušati samo italijanske molitve, ki jih po pretežni večini niti ne razumejo. Zaplenili so jim celo cerkvene molitvenike v slovenskem in srbohrvatskem jeziku. Slovenski duhovniki, ki so nastopili proti tej italijanski tiraniji, so bili izgnani ali pa obsojeni na dolgaletno ječo. Od leta 1930 dalje ni dovoljen v Italiji niti en slovenski list, prav tako pa je prepovedan tudi vsak uvoz jugoslovenskih listov.

V začetku lanskega leta se je dozdevalo, da se položaj vendar le nekoliko izboljša. Na iniciativo francoskega ministrskega predsednika Lavalja je Mussolini obljubil, da bo poravnal vse spore z Jugoslavijo, da bi se na ta način pred abesinsko avanturo rešil nevarnega nasprotnika ob Jadranskem morju. V Beograd je bil poslan nov

italijanski poslanik, ki je imel takoj po svojem nastopu par prav ljubeznivih govorov. Malo pozneje je prišlo med Rimom in Beogradom do nekakega sporazuma glede tiska. Na obeh straneh so prenehali medsebojni napadi in Italija je dovolila uvoz nekaterih jugoslovenskih listov. Slovenski prodajalci časopisov, ki dobro poznajo fašistične metode, so se bali prodajati jugoslovenske liste. Prodajali so jih samo nekateri italijanski prodajalci, dobro vedo, da bo to zelo dobičkonosen posel, ker vsega oropana jugoslovenska manjšina komaj čaka, da dobi v svojem jeziku tiskano besedo. Res so bili jugoslovenski listi prve dni stalno razprodani in njihove naklade za Italijo so naraščale od dneva do dneva. Toda že v par dneh so pričeli fašisti izvajati svoje znane »civilizatorske« metode. Vsakega kupca jugoslovenskih listov so takoj prišli in ga po dobro znanem načinu mučili.

Prišel je abesinski pohod. Mesec dni pred začetkom afriške vojne je 632 slovenskih mladeničev pobegnilo preko meje v Jugoslavijo. Videnski perfekti, znan sovražnik Slovencev, je nato izvedel naglo mobilizacijo in pozval vse slovenske fante in može pod orožje, da jim je na ta način onemogočil beg v inozemstvo. Število beguncev pa je kljub temu dosedaj naraslo že na več tisoč. Točno število je seveda težko ugotoviti, ker italijanske oblasti take podatke iz razumljivih razlogov čuvaro v največji tajnosti. Jugoslovanski narod čuti največje simpatije do teh beguncev, ki jih naziva »Abesinci«. Od kar je izbruhnila vzhodno-afriška vojna, postopajo Italijani proti jugoslovenski manjšini še bolj kruto. Vsi jugoslovenski listi so prepovedani. Slovani v Italiji pač samo žele, da bi bila Italija v Abesiniji poražena in da bi se mogli čimprej zediniti z Jugoslavijo...

Mussolini nudi garancije

da ne bo izzval oboroženega konflikta, tudi če bi prišlo do poostritve sankcij

Rim, 17. januarja. r. Francoski listi so objavili vesti svojih rimskih poročevalcev, da je italijanski poslanik Cerrutti, ki se je prejšnji teden mudil v Rimu, predložil na snojem sestanku z Lavalom francoskemu ministrskemu predsedniku važne Mussolinijeve predloge. Mussolini je Cerruttiju tudi pooblastil, da da v njegovem imenu garancije, da Italija tudi v primeru izvajanja petrolejskih sankcij ne bo napadla Anglezov na Sredozemskem morju. Baje je pripravljena opustiti vsakršno vojaško akcijo proti Angliji celo v primeru, če bi Angliji ovrzali prevoz italijanskega vojaštva in vojnega materiala v vzhodno Afriko. Italijanski politični krogi verujejo, da bi mogel Cerrutti dati Lavalu take garancije. Italijanska vlada je ponovno zadrževala, da si hoče v takem primeru ohraniti popolno svobodno roko. Ker še ni znano, ali bodo v Ženevi sklepali o poostritvi sankcij

proti Italiji se Italijanska vlada tudi še danes ni odločila, ali naj odpotuje njen delegat v Ženevo ali ne.

60 dni sankcij

Rim, 17. januarja. r. Z današnjim dnem je poteklo 60 dni, odkar je Društvo narodov odredilo gospodarske in finančne sankcije proti Italiji. Odgovor v vojaških operacijah v vzhodni Afriki in ponovni neuspehi diplomatskih iniciativ za mirno likvidacijo italijansko-abesinskega spora so povečali splošno negotovost. Organiziran odpor proti sankcijam zavzema vedno večje dimenzije in dan za dnem se izdajajo odredbe o omejevanju v prehrani, razsvetljavi, kurivni, itd. Očigla se je tudi akcija za zbiranje zlata, srebra in drugih kovin. Listi računajo, da je bilo zbrano za okrog pol milijarde plata.

Abesinski cesar napoveduje, da bodo večji boji šele v februarju

Addis Abeba, 17. januarja. AA. Abesinski cesar je posebnemu dopisniku DNB-ja, ki ga je obiskal v Desiju, izjavil:

Nas položaj na severnem bojišču se je znatno popravil. Napadi naših čet so se uspešno končali za največjem masiva Tembiena in se nadaljujejo proti Geratu. Sedaj se vrše samo posamezne bitke, vse z uspehom.

Nato je abesinski cesar izjavil, da pričakuje večjih bojev šele prihodnji mesec, čeprav misli, da zaradi hudega deževja omehešana tla otežujejo za dalje časa akcije večjega sloga.

Govorec o bojih na južnem bojišču je dejal, da so se ti začeli že 8. januarja, pa jih niso Italijani v svojih poročilih omenjali vse do 14. januarja. V teh bojih so se Italijani ogroženo branili, rešev vse tehnična sredstva, toda vzlic tehnični premoči niso mogli preprečiti prodiranja abesinskih čet. Boji na južnem bojišču se nadaljujejo. Da obdrže svoje postojanke, pričujejo Italijani tudi čete iz drugih oddelkov.

Ob sklepu svoje izjave je cesar izrazil upanje, da bo Društvo narodov uspelo predlagati takšno mirovno predlogo, ki jih bo Abesinija mogla sprejeti. Računa s tem, da se bo Društvo narodov to posrečilo do začetka novega velikega deževja in da se bo vojna končala, čeprav je Abesinija pripravljena braniti svojo suverenost do skrajnih meja.

Evakuacija abesinskih mest

Addis Abeba, 17. januarja. g. Na predlog vrhovnega poveljnika na ogadenski fronti generala Nasiba je angleški konzul v Hararju odpoiskal vse maleške misijonarje, ki so se v Džidžigi in vzhodno od tega mesta. Tudi vsi tujci iz teh krajev se morajo čim prej umakniti v Direddo. Po tem ukrepu sklepajo, da računa abesinsko vrhovno poveljstvo s hudimi boji ob somalski meji.

Schuschnigg v Pragi

Predavanje v klubu industrijev — Ponoven demantni alarmantnih vesti o ciljih njegovega poseta v Pragi

Praga, 17. januarja. AA. ČTK poroča: Na vabilo kluba industrijev je imel avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg anoti predavanje o »Gospodarski obnovi Srednje Evrope«. Predavanju so prisostvovali najuglednejše osebnosti mesta Prage, med njimi tudi predsednik češkoslovske vlade dr. Hodža, člani vlade, poslanci in člani diplomatskega zbora dr. Schuschnigg je poudaril stoletne zveze med Dunajem in Prago in dokazoval nemotnost absolutne avtoritacije. Govorec o zgodovinskih in gospodarskih problemih Podonavja, je govornik poudaril rezultate, dosegene od Malle antante in na podlagi rimskih protokolov leta 1934. Gospodarsko zblizanje med podonavskimi državami, je dodal dr. Schuschnigg, se mora izvajati neodvisno od političnih momentov.

V nadaljevanju svojega predavanja je govornik navajal, da je sistem preferencialov učinkovit, toda hkrati je poudaril, da utegne prejšnje izvajanje klavzule o največjih ugodnostih pomeniti resno zapreko za gospodarski razvoj. Razen tega je naglašal, da je treba pobujati idejo, da obstoje velika nesoglasja med koristimi industrije in kmetijstva.

Na koncu je kancelar dr. Schuschnigg poudaril, da bi bilo krivo naziranje, ki se ali v raznih državah, da se pripravljajo izpremembe avstrijske notranje in zunanje orientacije. Nasprotno, Avstrija misli, da je potrebno, da se se izpopolnijo in razširijo dosedanje pogodbe, zlasti na gospodarsko polje.

Pred parlamentarnimi volitvami v Grčiji

Alepe, 17. januarja. AA. Atenska agencija poroča: Predsednik vlade g. Demertzis je sprejel poročevalce tujih listov in jim izjavil, da se bodo volitve 26. t. m. vršile pod popolnoma normalnimi pogoji in da bo volilna svoboda popolnoma zagotovljena, prav tako pa tudi zagotovljena popoln red in mir. Vlada je izdala vse ukrepe, da se bodo volitve vršile brez zaprek. Vlada je vse storila, da se politične razmere vrnejo v normalen tir. Če katere stranka dobi absolutno večino, bo

vлада smatrala za svojo dolžnost, da ji takoj izroči oblast, ne da bi čakala se stanka parlamenta. Isto se bo zgodilo, če se stranke med seboj sporazumejo zaradi sestave takšne vlade, ki bi imela večino. Glede skorajšnjega zasedanja sveta DN, je s. Demertzis dejal, da grški narod že od nekdaj želi, da se vsa vprašanja zunanjje politike in vsa tista vprašanja, ki zanimajo svetovno javnost, urede na mirovni način.

Odkritje nove zarote na Bolgarskem

Sofija, 17. januarja. t. Bolgarske oblasti so uverile preiskavatelje proti rezervnim polkovnikom Krumu Kolevu in Radoslavu Kaledorovu, o katerih so zvedele, da sta že pred meseci pripravljala oboroženo zarotniško akcijo proti režimu Andreja Toševa. Po podatkih, ki so jih zbrali policijski organi, bi se bil moral prevrat izvršiti lani na dan svrbičev. Med zarotniki pa je med tem prišlo do nesoglasij in je ves nafrt prepadel. Preiskava proti obema osumljenicama in njunim tovarišim se z vse naglico nadaljuje. Vodi je vojaški preiskovalni sodnik Marinov. Javnost pričakuje rezultate preiskave z velikim zanimanjem. Značilno je, da je bil polkovnik Krum Kolev bolgarski petrtanji minister in je znan v širih ljudskih krogih.

Sofija, 17. januarja. t. Za novega sofijskega komandanta je bil imenovan polkovnik Jordanov, ki je doslej služil v Plovdivu. Dosedanji poveljnik polkovnik Basmadžiev je bil premeščen v vojno ministristvo. Politični krogi pripisujejo tej spremembi velik politični pomen. Zadržujejo, da je novi komandant zaupnik dvora in vlade ter zelo energičen oficir.

Borzna poročila.

Curich, 17. januarja. Beograd 7.-, Pariz 20.28, London 16.18, New York 206.-, Bruselj 51.85, Milan 34.50, Madrid 42.62, Amsterdam 206.90, Berlin 123.65, Dunaj 57.20, Praga 12.73, Varšava 57.20, Bukarešta 260.

